

Alþingi
Erindi nr. P 131/938
komudagur 2.3.2005

Alþingi,
Efnahags- og viðskiptanefnd,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Reykjavík, 28.2.2005

Efni: Umsögn Orkuveitu Reykjavíkur um frumvarp til laga um skattskyldu orkufyrirtækja.

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis hefur með bréfi dags. 10. febrúar s.l. óskað umsagnar Orkuveitu Reykjavíkur um frumvarp til laga um skattskyldu orkufyrirtækja. Fjármálaráðuneytið sendi Orkuveitu Reykjavíkur frumvarpið til umsagnar þegar það var til meðferðar í ráðuneytinu. Orkuveitan gerði þá ýmsar athugasemdir við efni frumvarpsins og hefur verið tekið tillit til sumra þeirra. Fyrir það skal þakkað. Samt sem áður er nauðsynlegt að gera athugasemdir við frumvarpið og benda Alþingi á afleiðingar frumvarpsins fyrir orkufyrirtækin og neytendur.

1. Orkuveita Reykjavíkur gerir eftirfarandi athugasemdir við endurmat eigna:

- Orkuveitan leggur mikla áherslu á að við mat á stofnkostnaði verði heimilt að byggja á endurstofnverði en ekki framreiknuðu kostnaðarverði. Þetta er byggt á því að eignir orkufyrirtækjanna eru sumar mjög gamlar og hefur bókhald og bókhaldsvenja fyrirtækjanna breyst mikið frá því að til eignanna var stofnað. Það mun því leiða til óhemju kostnaðar ef leita þarf að frumgögnum um kostnað einstakra eininga. Hins vegar er tiltölulega einfalt að finna hvað kostar að framkvæma sama hlut í dag og hvers virði hann er því fyrirtækjunum. Að nota endurstofnverð mun leiða til lægri niðurstöðu þar sem efni og tækjakostur er mun fullkomnari í dag og framkvæmdakostnaður því lægri en fyrr á árum.
- Í grundvallaratriðum er miðað við kostnaðarverðsregluna í reikningsskilum við endurmat á eignum. Þó er vikið að því í 9. mgr. 3. gr. að hægt sé að framkvæma endurmat á grundvelli framreiknings sem ríkisskattstjóri heimili að nota, enda sé það endurmat sambærilegt endurmati skattalaga. *Þetta virðist binda hendur RKS þannig að eingöngu stofnunin geti samþykkt endurmat sem byggist á framreikningi "kostnaðarverðs".*
- Skv. lögum um ársreikninga ber að meta fastafjármuni til eignar skv. kostnaðarverði. Þar kemur fram að kostnaðarverðið samanstandi af kostnaðarverði aðfanga, þ.e. efnis, vinnu og kostnaðarauka sem beint eða óbeint leiðir af framleiðslu/kaupum á fjármunum. Auk þess má telja fjármagnskostnað af lánsfé sem nýtt er til að fjármagns við kaupin eða framleiðsluna.
- Í lögum um ársreikninga er heimilt að færa verðmæti eigna upp til samræmis við raunvirði. Þá er að vísu gengið út frá því að kostnaðarverðið sé þekkt en endurmatið byggir á því að varanlegar hækkningar hafi átt sér stað á bókfærðu verði. Slík hækkun getur þá átt uppruna sinn í því að líftími eignanna sé í reynd lengri en

sú viðmiðum sem stuðst var við þegar eignin var tekin í notkun í upphafi. Einnig getur verið að raunvirði hafi verið lágt vegna þessa að framleiðslukostnaður hafi verið óeðlilega lár þegar eignin var keypt og kaupverð eða framleiðslukostnaðarverð samskonar eða sambærilegar eigna mun hærra í dag.

- Orkuveita Reykjavíkur leggur til að 9. mgr. 3. gr. orðist þannig;

Í stað endurmats samkvæmt 2.–4. mgr. er á grundvelli samþykkis ríkisskattstjóra heimilt að nota framreiknað verð eins og það var bókfært í árslok 2001, enda hafi endurmat fyrirtækis á eignum sínum verið sambærilegt endurmati laga um ársreikninga. Til frádráttar þannig ákvörðuðu endurmetnu verði reiknast sá hundraðshluti fyrninga sem um getur í 4. gr. ár hvert frá og með kaup- og byggingarári til ársloka 2004. Nánari ákvæði um framkvæmd þessarar málsgreinar skulu sett í reglugerð.

2. Samkvæmt 4. tl. 4. gr. er fyrningarhlutfall búnaðar í dælustöðvum, dreifistöðvum og aðveitustöðvum 5%. Samkvæmt 3. tl. sömu greinar er fyrningarhlutfall rafbúnaðar í aðveitu- og dreifistöðvum 4%. Lagt til að fyrningarhlutfallið verði það sama á báðum tilvikum eða 4%. Með sama hætti þarf að samræma ákvæði 3. og 4. tl. 5. gr. frumvarpsins.

Frumvarpið gerir ráð fyrir að orkufyrirtæki greiði framvegis tekjuskatt og eignaskatt en þau hafa verið undanþegin greiðslu þessara skatta fram til þessa. Í bréfi til fjármálaráðuneytisins hefur Orkuveita Reykjavíkur lýst sig andvíga markmiðum frumvarpsins, m.a. af eftirtöldum ástæðum.

3. Skattlagning á orkufyrirtæki mun óhjákvæmilega leiða til hækkunar verðs þar sem í núverandi gjaldskrá gerir ekki ráð fyrir greiðslu tekju- og eignarskatta. Í athugasemdum við frumvarpið kemur ekki fram hvaða áhrif þessi skattlagning hefur á orkufyrirtækin og ekki kemur fram hvaða breytingar verða á gjaldskrám fyrirtækjanna verði frumvarpið að lögum.
4. Orkuveita Reykjavíkur er með samninga um orkusölu til stóriðju sem gilda í 20 ár. Samningar þessir hafa verið gerðir fyrir hvatningu ríkisins og engir fyrirvarar af þess hálfu um að gera þurfi ráð fyrir skattlagningu til framtíðar. Arðsemisútreikningar sem gerðir hafa verið í góðri trú vegna stórframkvæmda hafa ekki gert ráð fyrir greiðslu þessara skatta. Forsendur gerðra samninga og arðsemi þeirra raskast verulega verði frumvarp þetta að lögum.
5. Orkuveita Reykjavíkur er í eigu fjögurra sveitarfélaga sem hafa haft af henni arð. Möguleikar Orkuveitunnar til arðgreiðslna til eigenda sinna skerðast verulega ef til skattgreiðslna kemur. Ljóst er að sveitarfélögin eru ekki undir þann tekjumissi búin.
6. Ekki þykir ástæða til að fjalla sérstaklega um áhrif eignarskatts þar sem gildistökuákvæði frumvarsins kveður á um að skattlagning komi til framkvæmda við álagningu tekjuskatts og eignarskatts á árinu 2007 vegna tekna á árinu 2006 og eigna í lok þess árs. Alþingi hefur þegar samþykkt að eignarskattur einstaklinga og lögaðila falli niður 31. desember 2005.
7. Til að raska ekki samkeppnisstöðu orkufyrirtækja er nauðsynlegt að kveða á um að sömu reglur gildi um skattskyldu þeirra og skatthlutfall óháð því hvert rekstrarformið er.
8. Flestar orkuveitur landsins eru með fjölpætta starfsemi svo sem rafmagnsdreifingu, rafmagnsframleiðslu, hitaveitur, vatnsveitur og fleiri starfssvið. Mikilvægt er að sömu reglur gildi óháð því hver starfsemin er sem verið er að skattleggja. Mjög

kostnaðarsamt er fyrir fyrirtækin þegar mismunandi reglur gilda fyrir mismunandi starfsemi.

Virðingarfyllst,

Guðmundur Þóroddsson,
forstjóri